

Od dokumentacji geologicznej do cyfrowych zbiorów – działalność Centralnego Archiwum Geologicznego

Autor: Agata Fudała

Centralne Archiwum Geologiczne – największy zasób informacji geologicznej w Polsce

Działalność **CAG** wynikająca z *Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2026 r. poz. 69)*:

Art. 162 ust. 1 Państwowa służba geologiczna (...):

2) prowadzi centralne archiwum geologiczne;

3) **gromadzi**, udostępnia, **przetwarza i archiwizuje** informację geologiczną;

- IGBD – informacja geologiczna bieżącego dokumentowania
 - próby geologiczne (rdzenie, rdzeniki boczne, próby okruskowe)
 - dokumentacje wynikowe (otworów wiertniczych, wyrobisk rozpoznawczych, badań geofizycznych)
 - zbiory danych geologicznych
- **dokumentacje geologiczne**
- seryjne mapy geologiczne (regionalne prace kartografii geologicznej)
- zbiory danych geologicznych
- raporty dot. parametrów wydobywania węglowodorów ze złóż
- **inne dokumenty**

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy
państwowa służba geologiczna

Centralne Archiwum Geologiczne

–
rozmieszczenie
archiwów
próbek oraz
dokumentów
geologicznych

- CAG ARCHIWA PRÓBEK GEOLOGICZNYCH
- CAG ARCHIWA DOKUMENTÓW GEOLOGICZNYCH
- POZOSTAŁE ARCHIWA, W KTÓRYCH SĄ PRZECHOWYWANE PRÓBKI GEOLOGICZNE BĘDĄCE WŁASNOŚCIĄ SKARBU PAŃSTWA

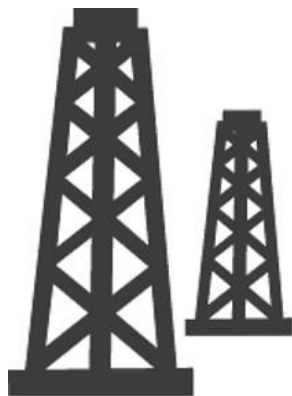

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy
państwowa służba geologiczna

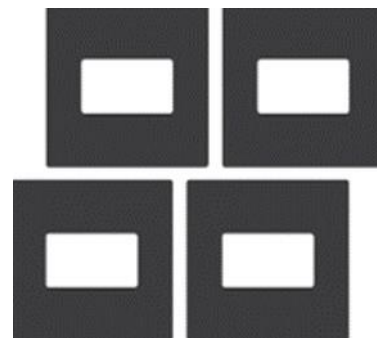
pgi.gov.pl

10. FORUM PSG PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY
GEOLOGICZNEJ
INFORMACJA GEOLOGICZNA – OD REGULACJI
PO PRAKTYCZNE WYKORZYSTANIE

Centralne Archiwum Geologiczne - zasób w liczbach

6 427
OTWORÓW

918 026
SKRZYNEK

469 479
DOKUMENTÓW

229 538
ARKUSZY MAP
GEOLOGICZNYCH

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy
państwowa służba geologiczna

pgi.gov.pl

10. FORUM PSG PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY
GEOLOGICZNEJ
INFORMACJA GEOLOGICZNA – OD REGULACJI
PO PRAKTYCZNE WYKORZYSTANIE

Stan na 31.12.2025 r.

Pochodzenie informacji geologicznej gromadzonej w **CAG**

Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy

Państwowa Służba Geologiczna

Działalność naukowa
Zlecenia komercyjne

Organy Administracji Geologicznej

Minister właściwy ds.
środowiska

Marszałkowie województw
Starostowie

Biznes

IGBD – Informacja Geologiczna
Bieżącego Dokumentowania

Przejęcie likwidowanego zasobu
firm geologicznych

CENTRALNE ARCHIWUM GEOLOGICZNE

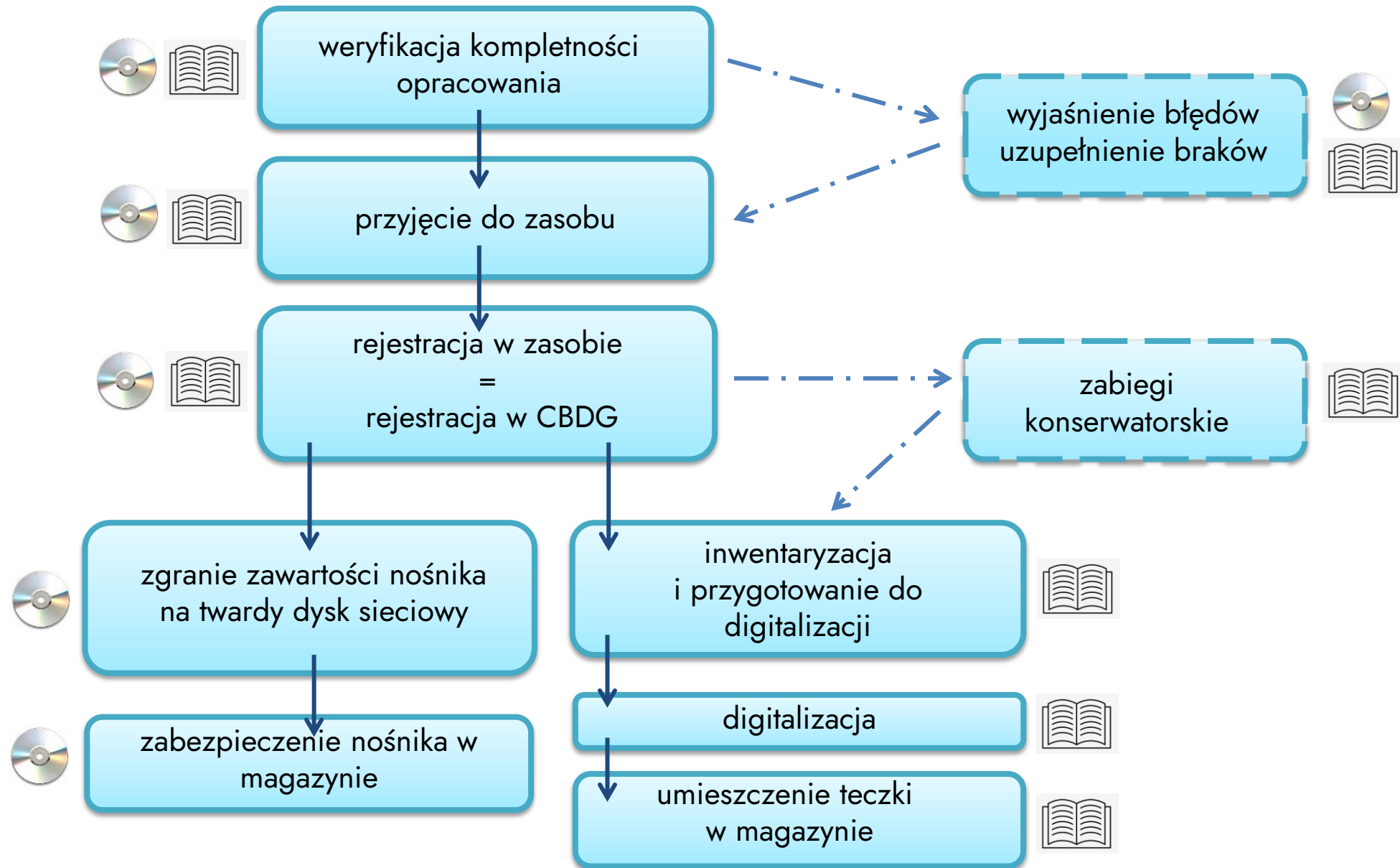
Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy
państwowa służba geologiczna

pgi.gov.pl

10. FORUM PSG PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY
GEOLOGICZNEJ
INFORMACJA GEOLOGICZNA – OD REGULACJI
PO PRAKTYCZNE WYKORZYSTANIE

Zasady archiwizacji informacji geologicznej

wpływ z PIG-PIB oraz z organów administracji geologicznej

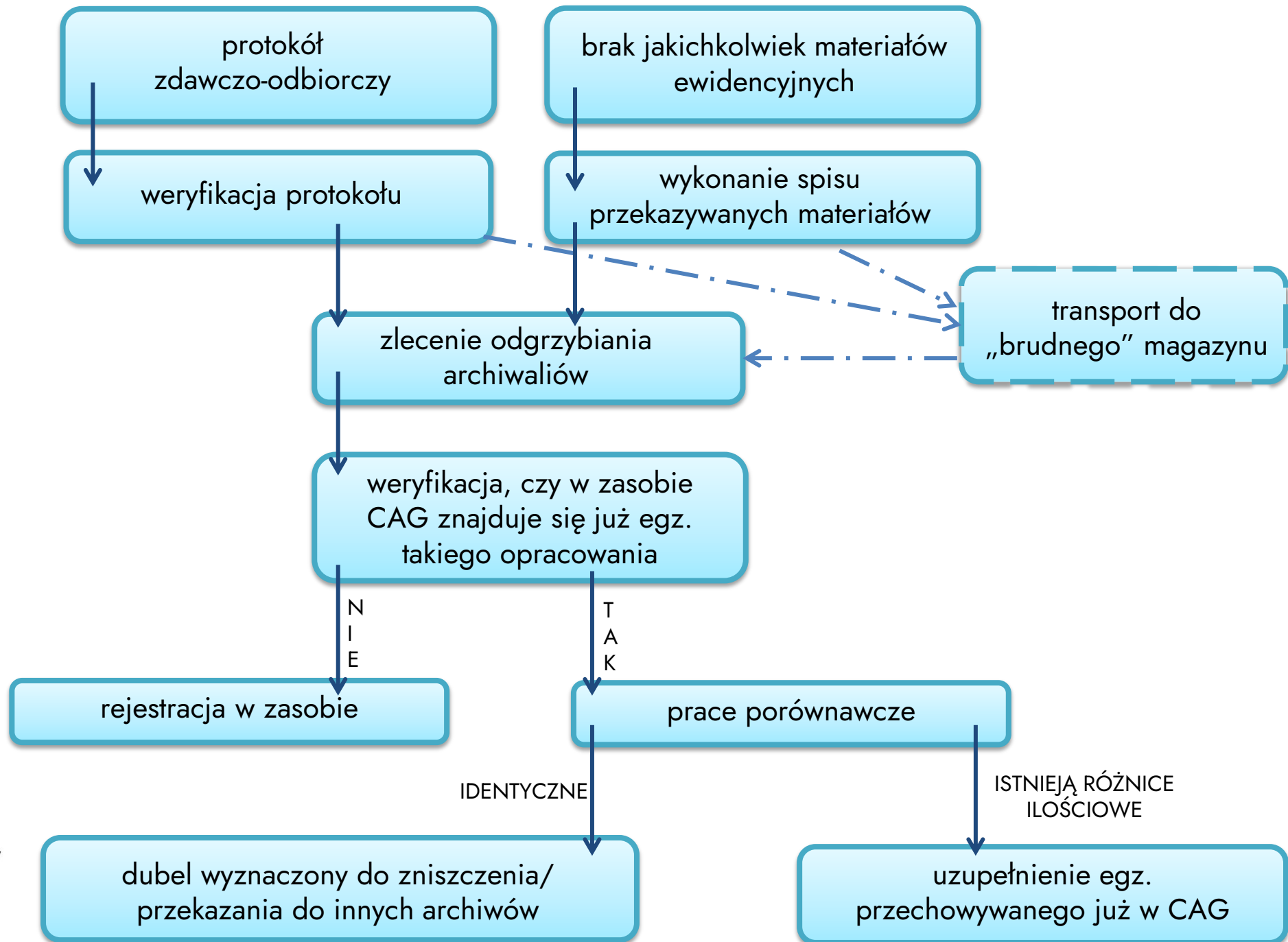

Zasady archiwizacji informacji geologicznej

przejęcie likwidowanego zasobu firm geologicznych

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy
państwowa służba geologiczna

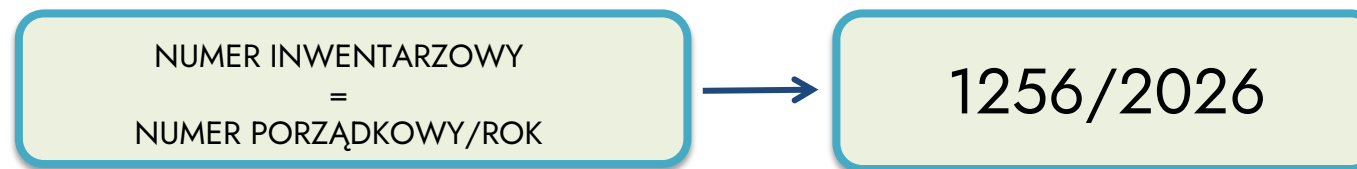

Rejestracja geologicznych materiałów archiwalnych w zasobie CAG

2025 r.

11 129
przyjętych i
zaewidencjonowanych
opracowań

- weryfikacja kompletności opracowania >> uporządkowanie zgodnie z załączonym spisem/logiką
- wyjaśnienie niezgodności/uzupełnienie braków
- paginacja
- rejestracja w CBDG Dokumenty
 - nadanie nr archiwalnego

- opis przy pomocy metadanych:
„**dane niezbędne do prawidłowej identyfikacji**” określone w § 5 ust. 5 *Rozp. MŚ z 30.10.2017 r. ws. gromadzenia i udostępniania inf. geol. (Dz.U. 2017 poz. 2075)*
 - data wpływu do archiwum
 - tytuł
 - autor
 - rok wykonania
 - koncesja, decyzja, umowa lub inne źródło, na podstawie których geologiczny materiał archiwalny został uzyskany
 - podmiot, który sfinansował powstanie materiału archiwalnego
 - termin, w którym materiał nie podlega udostępnieniu (art.82 ust.8 PGG)
[materiał oznaczany w ewidencji oraz na opakowaniach jako IGBD]
 - numer archiwalny
 - forma i liczba nośników informacji

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy
państwowa służba geologiczna

pgi.gov.pl

10. FORUM PSG PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY
GEOLOGICZNEJ
INFORMACJA GEOLOGICZNA – OD REGULACJI
PO PRAKTYCZNE WYKORZYSTANIE

Rejestracja geologicznych materiałów archiwalnych w zasobie

CAG

- usunięcie elementów zanieczyszczających (metal/plastik); drobne reperacje
 - umieszczenie pieczęci CAG oraz nr archiwalnego na wszystkich luźnych elementach dokumentu
 - spakowanie do odpowiednich opakowań
 - odłączenie nośnika cyfrowego od postaci papierowej >> zgranie na twardy dysk sieciowy >> przekazanie nośnika do Archiwum Cyfrowego >> zabezpieczenie nośnika w magazynie
 - dbałość o zabezpieczenie materiałów ewidencyjnych archiwum w postaci analogowej >> wydruk książki inwentarzowej z CBDG
- cd. opisu przy pomocy metadanych (niewymaganych ww. *Rozporządzeniem*):
 - kategoria dokumentu – odzwierciedlenie statusu prawnego materiału archiwalnego
 - podmiot zlecający oraz wykonujący dokument
 - nadawca wpływu
 - lokalizacja (miejscowość; podział administracyjny; arkusze map)
 - sygnatury i archiwa historyczne
 - słowa kluczowe (dziedzina; gospodarka; złoża; kopalina; jednostki strukturalne, bio-; chrono-; lito- stratygraficzne; regiony geograficzne)
 - inwentaryzacja opracowania (wypełnienie karty dokumentu, tzw. „fiszki”)

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy
państwowa służba geologiczna

pgi.gov.pl

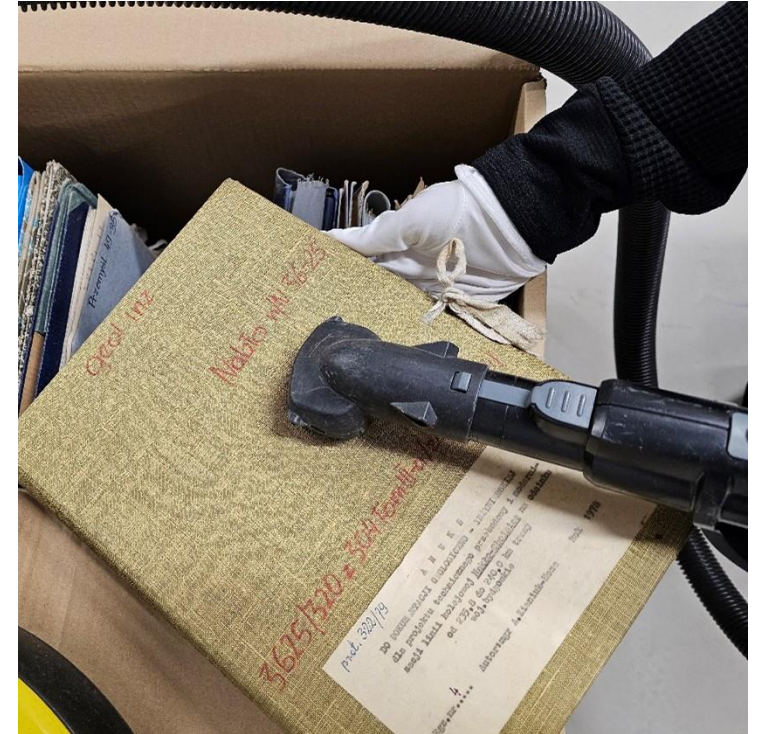
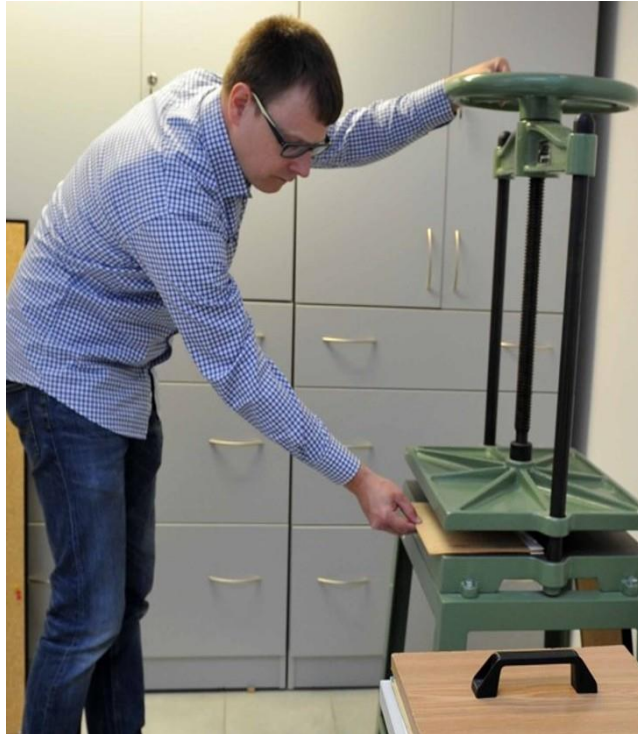
10. FORUM PSG PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY
GEOLOGICZNEJ
INFORMACJA GEOLOGICZNA – OD REGULACJI
PO PRAKTYCZNE WYKORZYSTANIE

Konserwacja archiwaliów w CAG

- pogarszający się z czasem stan zachowania archiwaliów
- wielokrotne, niewłaściwe i długotrwałe korzystanie z papierowych dokumentów
- nieodpowiednie warunki ich przechowywania (temperatura i wilgotność w magazynach)
- skażenie mikrobiologiczne (np. pleśń, grzyby)

Czynności:

- odkurzanie
- prostowanie
- rozklejanie/klejenie
- rozszywanie/szycie
- oczyszczanie śladów skażeń mikro- i makrobiologicznych
- usuwanie elementów zanieczyszczających
- przepakowanie w odpowiednie pudła i teczki
- zlecenie prac dezynfekcji gazowej

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy
państwowa służba geologiczna

pgi.gov.pl

10. FORUM PSG PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY
GEOLOGICZNEJ
INFORMACJA GEOLOGICZNA – OD REGULACJI
PO PRAKTYCZNE WYKORZYSTANIE

Konserwacja archiwaliów w CAG

Dokumenty archiwalne zgromadzone w zasobie CAG są wydawane do wglądu i udostępniane do korzystania przez klientów archiwum, są przekształcane w Archiwum Cyfrowym CAG na postać elektroniczną w procesie digitalizacji, przepakuje się je w nowe, prawidłowe opakowania, zgodne z normami obowiązującymi dla wieloletniego, bezpiecznego przechowywania papieru.

2025 r.

127 252
zabezpieczonych
kart dokumentów

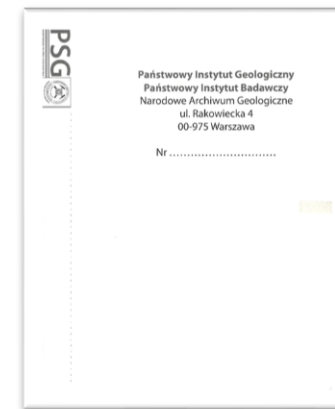
320 mb
dokumentów
poddanych
dezynfekcji
gazowej

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy
państwowa służba geologiczna

pgi.gov.pl

10. FORUM PSG PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY
GEOLOGICZNEJ
INFORMACJA GEOLOGICZNA – OD REGULACJI
PO PRAKTYCZNE WYKORZYSTANIE

Digitalizacja archiwaliów w CAG

Cele:

- zabezpieczenie i ochrona archiwaliów
- szybsze i efektywniejsze zarządzanie informacją
- usprawnienie procesów zarządzania zasobem archiwalnym
- usprawnienie procesu udostępniania

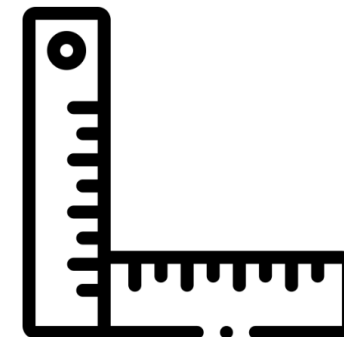
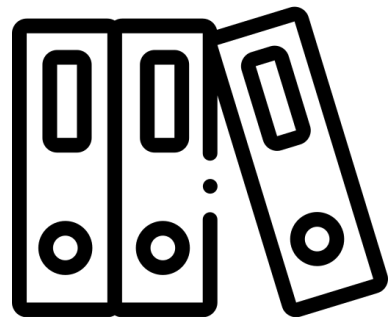
Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy
państwowa służba geologiczna

pgi.gov.pl

10. FORUM PSG PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY
GEOLOGICZNEJ
INFORMACJA GEOLOGICZNA – OD REGULACJI
PO PRAKTYCZNE WYKORZYSTANIE

Digitalizacja archiwaliów w **CAG**

2025 r.

Zeskanowano

30 695

DOKUMENTY
GEOLOGICZNE

2 050 172

PAGINY

490,65

mb ZASOBU

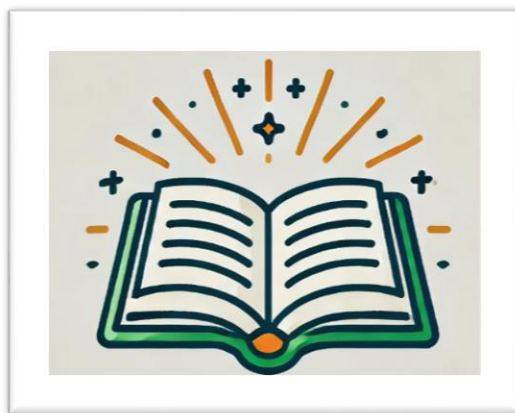
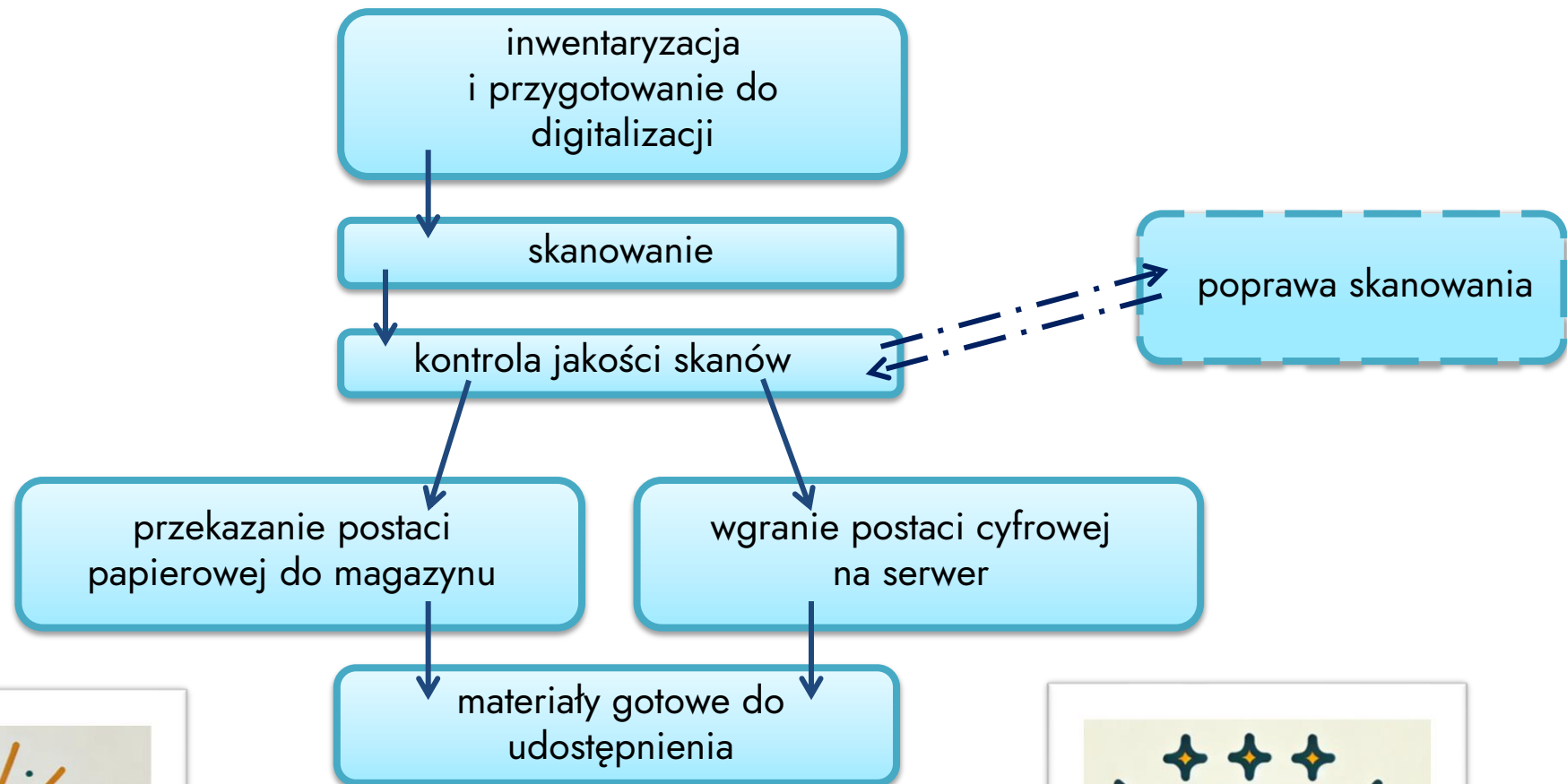

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy
państwowa służba geologiczna

pgi.gov.pl

10. FORUM PSG PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY
GEOLOGICZNEJ
INFORMACJA GEOLOGICZNA – OD REGULACJI
PO PRAKTYCZNE WYKORZYSTANIE

Digitalizacja archiwaliów w CAG - przebieg

Centralne Archiwum Geologiczne – podstawy prawne

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - **Prawo geologiczne i górnicze**
(Dz. U. z 2026 r. poz. 69).

Art. 162. 1. Państwowa służba geologiczna prowadzi centralne archiwum geologiczne; gromadzi, udostępnia, przetwarza i archiwizuje informację geologiczną;

Art. 98. 1. Organy administracji geologicznej oraz państwowa służba geologiczna gromadzą, ewidencjonują, archiwizują, chronią i udostępniają informację geologiczną.

>>> Rozporządzenie Ministra Środowiska z 30.10.2017 r. ws. gromadzenia i udostępniania informacji geologicznej (Dz.U. 2017 poz. 2075)

Art. 98a Każdy, w którym posiadaniu znajdują się dokumenty lub inne nośniki, na których jest zapisana informacja geologiczna, do której prawa przysługują Skarbowi Państwa, ma obowiązek ich udostępnienia na wezwanie państwowej służby geologicznej w celu wykonania kopii we własnym zakresie przez państwową służbę geologiczną albo wydania kopii za zwrotem uzasadnionych i racjonalnych kosztów ich wykonania. PSG dokonuje wyboru sposobu udostępnienia.

Art. 49zc. oraz art. 82.

>>> Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9.06.2015 r. ws. przekazywania informacji z bieżącego dokumentowania przebiegu prac geologicznych (Dz.U. 2015 poz. 903)

Art. 94. ust. 3. W przypadku gdy właściwym organem administracji geologicznej, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 i ust. 2, jest minister właściwy do spraw środowiska, dokumentację geologiczną w postaci papierowej i postaci elektronicznej na informatycznych nośnikach danych przesyła się do państwowej służby geologicznej prowadzącej archiwum, o którym mowa w art. 162 ust. 1 pkt 2.

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy
państwowa służba geologiczna

Centralne Archiwum Geologiczne – podstawy prawne

Ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz.U. 2020 poz. 164).

Art. 38. Jednostkom organizacyjnym, z uwagi na ich szczególny charakter lub zadania, na ich wniosek, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych może powierzyć na stałe lub na czas określony gromadzenie i przechowywanie materiałów archiwalnych, określając przy tym warunki powierzenia.

>>> Akt powierzenia przechowywania materiałów archiwalnych wydany 25 kwietnia 2024 r. przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych

dotyczy materiałów archiwalnych **zawierających informację geologiczną**, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (...) wytwarzanych i gromadzonych przez PIG od 1919 r., a **stanowiących część państwowego zasobu archiwalnego**.

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy
państwowa służba geologiczna

pgi.gov.pl

10. FORUM PSG PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY
GEOLOGICZNEJ
INFORMACJA GEOLOGICZNA – OD REGULACJI
PO PRAKTYCZNE WYKORZYSTANIE

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

MENTE ET MALLEO!

© PIG-PIB, Warszawa 2026

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy
państwowa służba geologiczna

pgi.gov.pl

10. FORUM PSG PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY
GEOLOGICZNEJ
INFORMACJA GEOLOGICZNA – OD REGULACJI
PO PRAKTYCZNE WYKORZYSTANIE

Sfinansowano ze środków
NARODOWEGO FUNDUSZU
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ